

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 11C/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822200380
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomír Podhorský
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7822200380.3

Uznesenie

Okresný súd Rožňava v spore žalobcu: J. T. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX/XX, XXX XX F., proti žalovanému: Obec Rejdová, so sídlom Rejdová 47, 049 26 Rejdová, IČO: 00 328 685, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.03.2022 domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by žalovanému zakázal nakladať s jeho spoluvlastníckym podielom v rozsahu 1/2 k celku, k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území T., okres Rožňava, vedenej na liste vlastníctva č. XXXX, ako parcely registra „E“, parcelné číslo XXX/X, orná pôda o výmere 49 m², a to akýmkoľvek spôsobom previesť vlastnícke právo k tomuto spoluvlastníckemu podielu na tretie osoby, zriadiť k nemu záložné právo, vecné bremeno, inú ťarchu alebo iné vecné alebo nájomné právo v prospech tretej osoby a to až do právoplatnosti meritórneho rozhodnutia vo veci samej.

2. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že je podielovým spoluvlastníkom v katastrálnom území T., okres Rožňava, parcely registra „E“ č. XXX/X, orná pôda o výmere 49 m², vedená na liste vlastníctva č. XXXX, v spoluvlastníckom podiele 1/2-in k celku. Žalovaný sa stal podielovým spoluvlastníkom uvedenej nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy č. 22/2019, V 1388/19 - 864/19 zo strany prevodcu V. F. F., nar. XX.XX.XXXX, V. XXXX, XXX XX F., v spoluvlastníckom podiele 1/2. Žalobca poukázal na tú skutočnosť, že pred uskutočnením prevodu spoluvlastníckeho podielu nebol upovedomený o prevode spoluvlastníckeho podielu a o možnosti uplatnenia si predkupného práva, ktoré mu patrí podľa § 140 Občianskeho zákonníka. Žalobca sa preto pokúsil vec vyriešiť mimosúdne a oznámil žalovanému, aby mu odpredal spoluvlastnícky podiel v zmysle § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka, za rovnakých podmienok, za akých ich nadobudol. Žalovaný si oznámenie prevzal dňa 07.01.2022, pričom na oznámenie žiadnym spôsobom nereagoval. Poukázal tiež na to, že žalovaný s ním nekomunikuje, pričom sa podľa jeho názoru pokúša zmariť vymožitelnosť nároku, ktorý si nárokuje podanou žalobou na nahradenie prejavu vôle zo dňa 14.02.2022. O uvedenom má podľa žalobcu svedčiť záznam na liste vlastníctva k podielu žalovaného zo dňa 14.03.2022 a prejav vôle žalovaného v uznesení č. 309/14 zo dňa 14.02.2022 Obecného zastupiteľstva obce Rejdová. Žalobca sa z vyššie uvedených dôvodov žalobou domáha nahradenia prejavu vôle žalovaného k odpredaju spoluvlastníckeho podielu k vyššie špecifikovanej nehnuteľnosti, nakoľko žalovaný dobrovoľne nepreviedol nadobudnutý spoluvlastnícky podiel na žalobcu a pri ich prevode bolo porušené (opomenuté) zákonné predkupné právo žalobcu. Žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha toho, aby bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťou. Žalobca má za to, že je potrebná dočasná úprava pomerov, pretože len nariadením neodkladného opatrenia bude naplnená požiadavka ochrany predkupného práva žalobou. Žalobca je toho názoru, že účel ním sledovaný nie je možné dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, keďže si voči žalovanému primárne neuplatňuje zaplatenie peňažnej čiastky, ktorej exekúcia by mala byť ohrozená. Žalobca má na základe uvedených skutočností za

preukázané, že je potrebná dočasná úprava pomerov medzi ním a žalovaným, do rozhodnutia prvostupňového súdu vo veci nahradenia prejavu vôle.

3. Súd uznesením č. k. 11C/11/2022-23 zo dňa 17.03.2022 konanie o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zastavil, nakoľko zistil, že na súde prebieha pod sp. zn. 5C/7/2022 totožné konanie, medzi tými istými stranami sporu s rovnakým predmetom konania, na základe návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia doručeného súdu dňa 07.02.2022, pričom ku dňu podania návrhu žalobcu pod sp. zn. 11C/11/2022 bolo v spore 5C/7/2022 uznesením č. k. 5C/7/2022-9 zo dňa 23.02.2022 rozhodnuté o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré ešte nenadobudlo právoplatnosť, t. j. daná právna vec nebola ešte právoplatne skončená.

4. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalobca, ktorý bol toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko zmenou na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. T., je podľa jeho názoru zrejماً snaha žalovaného prevádzkať podiel spoločnej nehnuteľnosti na tretie osoby. Žalobca mal za to, že konanie sp. zn. 5C/7/2022 a 11C/11/2022 nie sú totožné, nakoľko sa síce jedná o rovnakých účastníkov a rovnaký predmet, ale skutkové okolnosti sú iné a rozhodujúce pre konanie v danej veci.

5. Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací, uznesením č. k. 11Co/64/2022-32 zo dňa 09.05.2022 zrušil uznesenie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd konštatoval, že z rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva, z čoho usúdil totožnosť predmetu sporu (veci), keďže neporovnal skutkové okolnosti oboch návrhov, čo zakladá jeho zmätočnosť. V preskúmanej veci teda podľa odvolacieho súdu došlo k naplneniu vady podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, spočívajúcej v porušení práva na spravodlivý proces tým, že súd prvej inštancie nerešpektoval právo strán na riadne, zrozumiteľné a preskúmateľné odôvodnenie rozhodnutia, pričom mal za to, že tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, z ktorého dôvodu muselo byť napadnuté uznesenie pre jeho zmätočnosť podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušené a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Podľa ustanovenia § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa ustanovenia § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa ustanovenia § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa ustanovenia § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Z citovaných ustanovení Civilného sporového poriadku vyplýva povinnosť súdu pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení posúdiť, či :

a) je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami,

b) žalobcom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie,

c) uložením žiadanej povinnosti alebo obmedzenia možno objektívne dosiahnuť ochranu, ktorej sa žalobca domáha,

d) navrhovaným neodkladným opatrením, ktoré má mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav,

- e) neodkladné opatrenie neobmedzí povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah,
- a
- f) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

13. Neodkladným opatrením, bez ohľadu na to, či je nariadené pred začatím konania, v jeho priebehu alebo po jeho skončení sa upravujú pomery strán, pokiaľ je to bezodkladne potrebné a/alebo existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Týmto predpokladom zodpovedá požiadavka osobitných náležitostí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom podľa zákonného vymedzenia musí navrhovateľ opísať rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená.

14. Neodkladné opatrenie slúži bezodkladnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv strany sporu a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Ten, kto navrhuje vydať neodkladné opatrenie, musí mať právny záujem na neodkladnom opatrení, t. j. musí osvedčiť potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je ale nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda musia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Existencia právneho pomeru medzi účastníkmi alebo nároku, prípadne ich osvedčenie, samo osebe ešte netvorí zákonný dôvod pre vydanie neodkladného opatrenia. Až ich ohrozenie dovoľuje súdu neodkladné opatrenie nariadiť. Napriek skutočnosti, že neodkladné opatrenie nie je súdna ochrana nevyhnutne dočasná a predbežná, je pre jeho nariadenie potrebný záver, že bez okamžitej úpravy pomerov by bolo právo strany ohrozené.

15. Za pojem osvedčovanie nie je možné považovať dokazovanie v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvýš (vysoko) pravdepodobné. Hodnoverné osvedčenie nároku však musí viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti úspešnosti strany v následnom konaní o žalobe, je v danom prípade vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia. Zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku preto nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia.

16. Vychádzajúc z návrhu žalobcu a ním predložených listinných dôkazov, v spojení s údajmi vyplývajúcimi z katastra nehnuteľností, ktoré boli zistené súdom ku dňu vydania rozhodnutia, súd dospel k záveru, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné zamietnuť a to z dôvodu, že nebol splnený prvý z uvedených predpokladov, teda existencia právneho pomeru medzi účastníkmi konania.

17. Podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý podal žalobca v priebehu konania, sa domáhal voči žalovanému uloženia zákazu nakladať so spoluvlastníckym podielom žalovaného v rozsahu 1/2 k celku, k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území T., okres Rožňava, vedenej na liste vlastníctva č. XXXX ako parcely registra „E“, parcelné číslo XXX/X, orná pôda o výmere 49 m², pričom tento zákaz nakladať so spoluvlastníckym podielom aj následne špecifikoval, a to akýmkoľvek spôsobom previesť vlastnícke právo k tomuto spoluvlastníckemu podielu na tretie osoby, zriadiť k nemu záložné právo, vecné bremeno, inú ťarchu alebo iné vecné alebo nájomné právo v prospech tretej osoby a to až do právoplatnosti meritórneho rozhodnutia vo veci samej.

18. Jedným zo základných oprávnení vlastníka veci je jeho právo s vecou nakladať. Toto oprávnenie vlastníka veci však môže byť obmedzené a to neodkladným opatrením, ktorým súd nariadi zákaz nakladať s vecou. V aplikačnej praxi nie sú výnimočné prípady, keď je práve neodkladným opatrením

súdu zakázané vlastníkom nehnuteľnosti (resp. osobe, ktorá je v katastri nehnuteľností evidovaná ako vlastník nehnuteľností) nakladať s nehnuteľnosťou. Jedným zo základných predpokladov pre nariadenie žalobcom požadovaného neodkladného opatrenia, týkajúceho sa uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa nakladania a disponovania s predmetnou nehnuteľnosťou, je že žalovaný je osobou, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti - teda predpokladom je jeho pasívna vecná legitímácia. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže vyhovieť len vtedy, ak návrh smeruje voči osobe, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. V prípade, ak nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca neoznačil, nemôže súd takémuto návrhu vyhovieť práve pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie.

19. Žalobca súdu spolu s návrhom predložil (okrem iného) aj výpis z listu vlastníctva č. XXXX zo dňa 14.03.2022, z ktorého vyplývalo, že ku dňu podania návrhu bol spoluvlastníkom predmetného pozemku žalovaný v podiele 1 k celku a druhým spoluvlastníkom bol žalobca, taktiež v podiele 1 k celku. Na výpise z listu vlastníctva bola zároveň vyznačená aj plomba na základe prebiehajúceho konania č. Z - 720/2022. Z citovaného ustanovenia § 329 ods. 2 CSP vyplýva, že pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Súd vykonanou lustráciou v katastri nehnuteľností ku dňu vydania rozhodnutia o neodkladnom opatrení zistil, že pozemok parcelné číslo XXX/X v k. ú. T., je už evidovaný nie na liste vlastníctva č. XXXX, ale už na liste vlastníctva č. XXXX a jeho evidovaným podielovým spoluvlastníkom už nie je žalovaný, ale tretia osoba V. F. X., T. F., N.. XX.XX.XXXX, A. H. XXXX/X, XXX XX M. R.. Vzhľadom na uvedené, keďže žalovaný ešte pred vydaním rozhodnutia súdu previedol spoluvlastnícky podiel k predmetnému pozemku na inú osobu, v čase rozhodovania súdu už žalovaný nie je zapísaný ako podielový spoluvlastník predmetného pozemku. Z uvedeného potom vyplýva, že v čase rozhodovania súdu o neodkladnom opatrení žalovanému už nepatrí pasívna vecná legitímácia.

20. Vzhľadom na to, že neodkladným opatrením súd môže upraviť pomery strán sporu len s účinkami ex nunc (teda od doby jeho vydania) a keďže žalovaný v čase rozhodovania súdu už nie je pasívne vecne legitímovaný, súdu neostalo iné, ako v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 328 ods. 1 CSP zamietnuť návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia.

21. Toto rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej, ale rozhodnutím o procesnom návrhu žalobcu, preto rozhodnutie o trovách konania bude súčasťou konečného rozhodnutia vo veci samej v súlade s ustanovením § 262 ods. 1 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava (§ 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).